

1868-10-24 og 1868-10-26

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Edinburgh

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Emneord:
Carlsberg, Fægteren, Industriel
arkæologi, bryggeriindretning,
bryggeriteknologi

DOKUMENTINDHOLD

J. C. Jacobsen mener ikke, at Carl kan lære at brygge Idia-Ale eller pale ale i Edinburgh, men skal til Burton. Om modtagelsen af Gladiateur Borghese fra Barbedienne og den midlertidige opstilling foran huset.

TRANSSKRIFTION

October 68.

Kjære Carl!

Jeg havde tænkt, at det var rettest at tøve med at meddele Dig mine Betragtninger over det Edinburghske Ale og over Abbey Brewery indtil jeg lærte det Sidste nogenlunde at kjende af dine forventede udførlige Meddelelser og indtil Du selv havde dannet Dig en muligst klar Forestilling derom, der maaskee kunde tjene til at veilede eller corrigere min; men dine Bemærkninger i dit sidste Brev opfordre mig til allerede nu at meddele Dig hvad jeg tænker derom, da jeg dermed - hvor høist ufuldstændig min Viden end er - dog maaskee kan bidrage til at orientere Dig lidt. Hovedopgaven for dit Studium i England bør, som jeg før har sagt, naturligviis være at lære at brygge Øl til Export, især til fjerne Lande men ogsaa til kortere Reiser, af samme Godhed og af samme Smag, Udseende og Beskaffenhed, som det bedste engelske Ale og Porter, der med Rette er berømt og søgt over hele Verden, undtagen hvor der paa Stedet eller i den

umiddelbare Nærhed kan brygges godt bayersk Øl. (Bayersk Øl er jo nemlig ikke skikket til at forsendes ret langt og slet ikke paa Bouteiller).- Naar dette, som jeg haaber, maa lykkes dig, saa at Du kan producere Porter og Ale, der kan staae ved Siden af det bedste engelske, vil der ikke være Mangel paa en Afsætning, der vil gaae langt ud over et enkelt Bryggeries Productionsevne, thi Forbrugen af engelsk Øl i oversøiske Lande er umaadelig stort, men, som det synes, tager Edinburgh kun liden Deel i denne Export, der, som bekjendt især udgaaer fra de colossale Bryggerier i Burton og i London. Dette forekommer det mig ogsaa, at Westenholz gjorde dig opmærksom paa, men jeg kan i alt Fald tilføie, at Pontoppidan var henrykt over Udsigten til at Danmark ved Dig kunde komme til at tage Deel i denne storartede Forretning.- Nærmest ved det egentlige Export-Øl staaer Øl til Skibsprovision, hvoraf der hos os brygges endeel, men vilde

forbruges mange Gange mere,

naar det ikke var saa slet - gjæret ved 22 R! - og saa hurtigt blev suurt, hvorfor Rhederne foretrække at give Matroserne Rum og Vand (Grog). Endelig kommer Tilvirkningen af lettere overgjæret Øl- i Stiil med pale Ale - der kan brygges hele Aaret uden Iis, ved Hjælp af Brøndvands-Svaleapparater og uden dybe Lagekjeldere og det colossale Apparat af Lagerfade til 6 à 9 Maaneders Lagring, altsaa meget billigere end tilsvarende bayersk Øl og dog meget bedre skikket til at forsendes og til at bouteilleres.- Jeg har paa min sidste Reise navnlig drukket saadant let engelsk pale Ale i Holland Belgien og i de varmere Egne af Frankring, som var fortræffeligt og stod langt over det, Du sendte os fra Edinburgh, men det jeg drak var rigtignok altsammen fra Burton eller London.- Det er mærkeligt, at din Smag allerede kan være saa forvænt, at Du ikke kan smage at Younger Ale er "Haardt".- Ved India-Alet er det endog meget fremtrædende, hvorimod jeg i Begyndelsen ikke var vis paa, at Kogsbølle havde Ret, da han paastod det samme om Strong-Ale, men da

Flasken havde staaet halv fuld - skjøndt godt tilproppet - til næste Dag og tabt lidt af det Mousserende, var det ogsaa for mig kjendeligt nok. Det Syrlige dækkes imidlertid i strong Ale meget af den kraftige Maltsmag og det Spiritueuse, saa at det ikke bliver frastødende.-Hvad det er for en syre? spørger Du. Derom kan jeg kun udtale en Formodning, da hverken Kogsbølle eller jeg kunne befatte os med Analyser af den Art, idetmindste ikke for Tiden, men jeg antager, at det er Edikesyre (kunne det være Aldehyd ?).- Om der er nogen af de Sorter lettere Ale, som brygges i Edinburgh, der egne sig ligefrem at indføres hos os, kan jeg ikke have nogen Mening om, men Du vil jo faae Leilighed til at lære Brygningen og Behandlingen af dem alle tilstrækkeligt at kjende saa at Du i sin Tid kan benytte hvilket Forbillede Du vil.- Hvorvidt Du i Edinburgh kan lære Porterfabricationen ordentligt, har Du endnu ikke talt om, men jeg formoder, at Du maa lære denne Branche i London. Derimod er er det mig allerede nu temmelig klart, at Du ikke kan lære at brygge og lagre hverken India-Ale eller fortrinligt pale Ale i Edinburgh , men maa søge denne Lærdom

i Burton.- Dersom der i Burton ogsaa brygges Porter til Export, var det sikkert det bedste at du gik détil til Foraaret og blev dér hele

det sidste Aar af dit Ophold i England. Dette maa Du ved Leilighed
let kunne faae at vide af Mr. Smith. Det var overordentlig
ønskeligt dersom Du kunde blive et heelt Aar paa eet Sted i
Burton for at blive nøie bekendt med Lagerølleets Behandling fra
Begyndelsen til Enden og med Behandlingsmaaden ved
Forsendingen paa Foustager og Flasker i de forskjellige Aarstider,
samt om muligt med Ordningen af Handelsforholdene, Credit,
Rabat, Mellem-handlere osv.-

Du har jo nu saamegen Menneskekundskab at Du ikke vil fortælle
Mr. Smith eller hans manager, at jeg ikke synes videre godt om
deres Øl, men Du behøver ikke lægge Dølgmaal paa, at Du
ønsker at komme navnlig til Burton. Thi det fortalte Kogsbølle
ham og Mr Smith ytrede da at han maaskee kunde skaffe Dig
Adgang hos een af de store Bryggere dér. Det haster jo ikke med
at tale derom, men husk i sin Tid derpaa. Foreløbig gjelder det jo
om at lære hvad Du kan

dér, hvor Du nu engang er og at faae baade et fuldstændigt
Overblik over og en nøiagtig Detailkundskab til hele den skotske
Methode, saa at Du i sin Tid kan gjøre nøiagtigt som de og med
samme Resultat.- Du bør derfor ikke forsmaae at lægge Mærke til
og notere selv det der tilsyneladende er Bagateller, thi i den
practiske Gjennemførelse af en saadan Haandtering ere "de smaa
Ting" somoftest det, hvorpaa man strander og netop de smaa
Ting glemmer man snarest. Stol derfor ikke paa Hukommelsen og
før dine Optegnelser tilbage efterhaanden saa systematisk som
muligt med rigelig Plads i hver Rubrik til senere at kunne gjøre
Tilføininger og Forandringer; ellers blive Optegnelserne let til et
Chaos, hvori man senere ikke kan finde hvad man søger.- Fik Du
nogensinde dine Optegnelser i Tydskland ordentligt førte til Bogs?
Du kaldte dem selv dengang en Augias-Stald. Hvori bestaer
egentlig din Virksomhed i Bryggeriet? Tager Du nogen Deel i
Arbejderne eller beskjæftiger Du dig ude-lukkende med at
observere og notere ? Kan Du anvende tilstrækkelig Tid paa
Sprogstudier ?

Mandag Middag 26/10. 68

For et Øjeblik siden modtog jeg dit Brev af 21 Octob, hvoraf jeg
seer at Theilmann gjerne vilde have mere at mit Øl. Desværre har
jeg som sagt ikke Noget for Øjeblikket, der er skikket til

Forsending, men dersom Dampskibsfarten paa Leith vedvarer en Maaned endnu, er det muligt, skjøndt ikke sikkert, at jeg kan sende ham det ønskede Parti inden Vinteren. Det var jo meget morsomt, dersom jeg kunde skaffe mit bayerske Øl Indgang i Skotland, selv om det kun blev i ringe Omfang, men jeg bør derfor ikke sende Øl derover, som ikke kan præsenteres som prima Qualitet. Jeg gjør mig dog ingen Illusioner om at det kan faae almindelig Indgang hos Englænderne, men maaskee nok som Luxus-Artikel, naar det kan betale sig at forsende det paa Drehers Maneer, omgiven af Iis og nedlagt dér paa Stedet i Iiskolde Kjeldre. Lad mig ved Leilighed vide hvor høi Told der svares i England af Øl paa Foustager og paa Flasker. Hvis jeg kan overkomme det, kunde jeg have Lyst til at Brygge et lille Quantum i Vinter til Prøve

af koldt-overgjæret Øl, som kunde forsendes til Sommer. Saadant Øl kunde godt taale Transporten paa almindelig Maade i Skib til Skotland hele Aaret rundt og kunde ligeledes uden Skade ligge i nogen Tid i almindelige Kjeldre hos Forhandlerne dersteds.

Jeg har nu i Søndags modtaget "Gladiateur" fra Barbedienne, som, saavidt jeg endnu kan skønne, er meget smukt udført, men jeg skal saasnart muligt bese Gibs-Afstøbningen i Thorvaldsen Museum for at sammenligne Bronzen dermed.- Jeg har foreløbigt stillet den op paa nogle Klodser paa Plainen foran Huset, men har en provisorisk Piedestal af Træ i Arbeide, hvorpaa den skal staae indtil jeg kan faae en Piedestal gjort af Steen.-Dersom min Kasse ikke var saa tom, at jeg maa laane den største Deel af min Driftscapital, vilde jeg være stærkt fristet til at lade et Par Statuer støbe til Havetrappen. Nu forbyder dette sig af sig selv for det Første, men det er slet ingen Skade at have uopfyldte Ønsker. Tværtimod!
Lev vel ! Din Jacobsen

0. 24te / 10 68 (1) 9. 10
C.M. 5. Jern Carl! October 68.
Lagn
Jeg faaede laette, at det var udkaldt at ^{laagn} ~~den~~
sende at meddele dig min betragtelighed
aars det Ederburgske Ale og aars Abbey
Brewery indtil jeg laette det sidste ugeudend
at gjende af den faaemlede udforsige Meddelelse
og indtil du selv faaede samlet dig en uuelig
der Forskilling i Noget, der maaskee kunde
gjøre det at mailede eller corrigere min,
men den betragtelighed: det sidste laagn
og faaede mig det allerede, nu at meddele dig
faaede jeg laette Noget, da jeg maaskee Noget
— Jaas jaas ufuldstændig min Meddelelse end nu —
der maaskee den betragte det at aarietam dig lidt.
faaede jeg aars for det sidste: faaede
den, faaede jeg selv faaede, uuelig min men
at laagn at laagn det til faaede, faaede det
gjøre laagn, men ogsaa det laagn laagn, af
faaede faaede og af faaede faaede, laagn og
laagn laagn, faaede det laagn laagn Ale og faaede,
der end laagn er laagn og faaede aars faaede
laagn, indtjente faaede der faaede laagn eller i den

imidlertid som Skat, som kongen gavt beviid
H. Christian H. og som lig i det til at
forfærdet ^{og det skjødes opent} kongen. - Men det, som jeg
sætter, men lig det sig, som at der den produktion
parten og alle, der den plan, og det den af det
helt sig selv, med det den som Mangel som
en Affæring, der vil gøre kongen at om at
at det kongens produktion om, der den
kongen af sig selv H. i anseende Land
no imidlertid part, men som det sig selv, der
E. den kongen den del: den kongen,
der, som kongen, der sig selv som den kongen
kongen: parten og: Landen. Det
kongen som det sig selv, at kongen
gjæde sig og kongen som, men jeg den
i alt det kongen, at kongen men
kongen om kongen det at kongen og
sig kongen den det at kongen
kongen kongen.

Men det som det kongen kongen. H. kongen
H. det kongen, kongen der som kongen
kongen, men kongen kongen kongen.

naar det ikke naar saa flak - gjent med 22° R! -
og saa fintligt blev færd. Jaapaa Apdenn færd
kælle at gemt Mathesens Rum og Haard (Grog)
færdlig Sammen. Tilmedningerne af littera
anonymet fl. - i Wit med pale Ale - der
den kiggede Jala David inden Tid, med Tjilg
af brændmand - Indsættelse og inden stige
Lagordgildene og de uledstale Apparat af kage -
faldt til 6 i 9 Maanedes Lagring, allsaa meget
helligere end det foranvendt kærind fl og dog
meget bedre færdt til at færdende og til at
hænktilførelse. - Jeg har ogsaa min færdt Lilla
sæmlelig indtilt færdent led ^{nyttel} fl - Ale i Jylland
belgien og i de nærmeste færd af Traubing, færd
med færdaffeligt og færd længt omme til, der færdte
at færd Edinburgh, men det jeg drak, naar rigtigt
allfærdene færd Burton eller London. - Det er
særligt, at den Quay allerede den naar
saa færdent, at den ikke den færdte at Quay
Ale er "færdt". - Had India - Ale er det endog
meget færdbrønde, færdent jeg i kærjuddel
ikke naar med ogsaa, at kærhallet færdt det, da
saa færdt det færdent om strang - Ale, men da

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

I Guds Landt haaber I alre faed - Gætt gædt,
 tilproyvet - dit uolke dog og tabt lidt af det,
 Maanedene, naar det ogsaa for mig Gætteligst
 uol. Det Gjættige talte imidlertid: stroy alle
 megal af den Gættige Maaltid og af det Gjættige
 Læsning, saa at det ikke bliver frafædt. -
 Jaad det so for en Gjættige Maaltid. I raam
 Iau jeg den udtale en Maanedene, da Iau den
 Kættige eller jeg Iau den besættig og med
 Qualitet af den Gættige, idet Iau den for Iau den,
 men jeg aubog, at det so Iau den (Iau den
 Aldegt?). -

Om det so uagen af de Gættige Læsning alle,
 Iau den: Iau den, det eger sig ligesaa at
 indfædt so, Iau den Iau den Maanedene,
 men Iau den Iau den Iau den Iau den
 og besættig af den alle Iau den Iau den,
 Iau den: Iau den Iau den Iau den
 Iau den. - Iau den Iau den Iau den
 Iau den Iau den Iau den, Iau den Iau den
 Iau den, men jeg Iau den, at Iau den Iau den
 Iau den: Iau den. Iau den so Iau den
 Iau den Iau den Iau den, at Iau den Iau den
 og Iau den Iau den - Iau den Iau den
 Iau den Iau den: Iau den, Iau den Iau den Iau den

II 10 68 (2)

i Borken. - Derom der i Borken ogsaa
berigget Jenter af det Gyvort, naar det skædet det
bedst at der gis dioket det Lønsomt og klan der
Jule det sidste Aar af det Ogsald: fughent.
Dette naar der med Lideligt det Lønsomt
at midt af Mr Smith. Det var aarsanduelig
uikeligt derom der Lønsomt klan et Jule Aar
paa det det i Borken far at klan uen betjent
med Lønsomlets besanduelig far berigget det
fuden og med besanduelig uen med Lønsomlets
paa Lønsomlets og Lønsomt: de farligste Aar-
tidar, fandt en uenligt med Ogsalden af Jenter-
forfalden, Lønsomt, Lønsomt, Mellemfalden
ofte.

Di far jo en saamagen Mønstretindstale
at der ikke med fortalte Mr Smith eller Jant
manager, at jeg ikke siget inden godt en Jant
ikke, men der besandt ikke at legge Jantmaal
paa, at der uenligt at Lønsomt uenligt det Borken.
Lige det fortalte Mønstretindstale Jant og Mr Smith Jant
der, at Jant uenligt Lønsomt Jant det Ogsald Jant
ran af de Jant berigget der. Det Jant jo ikke
med at klan Lønsomt, men Jant i Jant det Jant.
Lønsomt Jant det jo en at klan Jant der Lønsomt

Der, hvor du mig angik og at faa baade
et firdreventigt Ansættelse ^{anset} og en værdig Betænde-
tænder, der skal den bedste Mellem, saa at
du i sin Tid kan gjære værdigt faa de og
and faa en Ansættelse. - Du kan dog ikke
forudsætte at lægge Mærke til og uolere selv det,
der tilførelses er begæret, der i den gamle
Gjennemførelse af en saadan faa en Ansættelse som
"In saadan Ting" faa en Ansættelse der, hvor man
strander og uolere In saadan Ting Ansættelse man
faar. Det dog ikke den Ansættelse af
for den Ansættelse tilbage, ^{eller foruden} saa systematisk
faa en Ansættelse med Ansættelse i: hvor du kan
til faa en at den Ansættelse af Ansættelse
andring, allertid Ansættelse til det
at faa, hvor man faa en Ansættelse der kan finde faa
man faa. - Det du Ansættelse den Ansættelse
til: Ansættelse Ansættelse til det
du kan den Ansættelse i Ansættelse - Ansættelse.
Hvor Ansættelse Ansættelse den Ansættelse,
Ansættelse? Ansættelse den Ansættelse i: Ansættelse
eller Ansættelse den Ansættelse med at Ansættelse
man og Ansættelse? Ansættelse Ansættelse
Tid den Ansættelse?

Munday Midday 26/10. 68.
Sax at Spidlet siden maaday jeg dit brev af
21 Octob. Jernaf jeg sax at Thelesam gjenom
milde sax uera af uind sk. Det menen jeg jeg
sax sagt ikke noget for Spidlet, der er fortalt
hi Jernfandig, men Profen Jernfandig
gaa Leith andraars en Maaned siden, at det
uindigt, sig andt ikke fortalt, at jeg sax sendt sax
dit indled. Jernfandig i Kisten. Det men jo
meget uindigt, Profen jeg Jernfandig mit
hainde sk. Jernfandig i Kisten, selv an det
tun deler i ringe Jernfandig, men jeg hi Profen
ikke sendt sk. Jernfandig, sax ikke sax Jernfandig
sax prima Qualitet. Jeg gjoes mig sag ringe
Jernfandig an at det sax sax almindelig Jernfandig
gang for Jernfandig, men uindigt sax sax
Lign - Jernfandig, men det sax behale sig at
Jernfandig det gaa Docher's Maaned, angien an af
dit og uindigt dit sax Jernfandig i ind ledte Jernfandig.
Lad mig ind Lignfandig ind Jernfandig led, det
Jernfandig Jernfandig af sk. sax Jernfandig og sax Jernfandig
Jernfandig sax sax Jernfandig det, Jernfandig jeg sax Jernfandig
dit at Jernfandig at lille Jernfandig i Kisten hi Jernfandig

af Salts-overskjædet Sk., som lindt forsvandt
til Sammen. Endnu Sk. lindt gæst laals
Erant gæsten gæ. almindelig skæde; Sk. til
Holland fuld Arbet mindt og lindt ligedes
uden Sk. legge; ingen lid; almindelig
tydelig for forstændelsen drosted. —

ⁱ Lørdags
Jeg for en små tydelig "Glad" aleet for
Har bediende, for, saar jeg uden den
tydelig, og ingen små tydelig ut for, men jeg for
for små tydelig for den Glad Op for
Thorvaldsens Museum for at for små tydelig
Er ingen tydelig. — Jeg for små tydelig for
den og den tydelig for den for små tydelig
for, men for en små tydelig for den for
for; for den, for den for den for den
jeg den for en små tydelig for den. —
Den for den for den for den, at jeg
men den for den for den for den —
tydelig, men jeg men for den for den for
for at for den for den for den for den
den for den for den for den for den,
men at og for den for den for den for den
for. Continued!

Len med! Den Jacobsen.